НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
дачакаецца
Залацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№1 (328) СТУДЗЕНЬ 2023 ГОД

БУДАЎНІЦТВА

БУДЗЕ НОВАЕ КАФЭ

Днямі ў гарадскім парку гарпасёлка Шуміліна распачалося будаўніцтва кафэ «Калібры». Перадусім ТАА «СвеЛарыс» ужо набыло занядбаны будынак былога кафэ «Клякса», які месціўся ў гарадскім парку. Цяпер арганізацыя ўшчыльную занялася будаўнічымі работамі новага кафэ.

Паводле дырэктара таварыства Кацярыны Ізафілавай – “Будаўніцтва кафэ – гэта справа сямейная.” Дарэчы, сузаснавальнікам бізнесу, непасрэдным дарадцам і памочнікам з'яўляецца яе маці.

Само кафэ, якое будзе называцца “Калібры”, плануюць адкрыць да лета. Што тут збіраюцца гатаваць? Для наведвальнікаў будуць комплексныя гарачыя абеды, розная выпечка, марожанае, таксама іншыя прысмакі. Па усяму відаць, што кафэ павінна задаволіць патрэбы як дарослых, так і дзяцей. У бліжэйшым будучым мут можна будзе адзначыць карпаратыўныя святы, дні нараджэнняў і нават невялікія вяселлі. Безумоўна, што новае кафэ створыць і новыя рабочыя месца для шумілінцаў – тут будуць патрэбныя повар, памочнік па кухні, афіцыянт, бармен.

Шумілінцы спадзяюцца, што нарэшце ў райцэнтры, у самым зручным месцы з'явіцца кропка, куды можна прывесці малых. З каментароў у сац. сетках:

С. –“Як мы ўспамінаем нашу любімую "Кляксу! Заўсёды можна было пасядзець з дзіцем і з'есці смачнае марожка і пірожанка!

Было светла і ўтульна...

Пакуль новыя "гаспадары" не сталі прапаноўваць кактэйль "адвёртка"...

Вельмі хочацца, каб "Калібры" стаў месцам утульнасці і радасці!”

М. – “Спадзяюся што будзе куды прывесці дзіця, а не забягалаўка.”

М. Амбросаў

ЗДАРЭННІ

ПАЖАР У ВЁСЦЫ ЦАЎІ

На пажары ў Шумілінскім раёне двое мужчын загінулі з-за неасцярожнасці пры курэнні.

3 студзеня а палове 9-й вечара ратавальнікам паступіла паведамленне аб пажары жылога дома ў вёсцы Цаўі Шумілінскага раёна.

Па прыбыцці да месца выкліку падраздзяленняў МНС ужо назіралася адкрытае гарэнне дома, абрынуўся дах. У ходзе тушэння пажару работнікамі МНС выяўлены два трупы мужчын, гаспадара жылля 1982 года нараджэння і, які знаходзіўся ў гасцях мясцовага жыхара, 1974 года нараджэння.

У выніку пажару ў доме быў знішчаны дах, паталочнае перакрыцце і маёмасць, пашкоджаны сцены.

Па гэтым факце праводзіцца праверка, прычына пажару высвятляецца. Разглядаецца версія – неасцярожнае абыходжанне з агнём пры курэнні аднаго з загінуўшых.

Сяржук Крупскі па зводках МНС

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

УЛАДА

НЕ ЎСЕ ЗАДАННІ ЎДАЛОСЯ ВЫКАНАЦЬ

29 снежня ў райцэнтры адбылася 62-я сесія Шумілінскага раённага Савета дэпутатаў 28 склікання. Пасяджэнне праходзіла пад кіраўніцтвам старшыні раённага Савета дэпутатаў Мікалая Будневічана, на якім былі падведзены вынікі выканання асноўных параметраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця раёна ў 2022 годзе. Разам з тым мясцовыя дэпутаты абмеркавалі прагнозныя паказчыкі на 2023 год, таксама разгледзелі раённы бюджэт на 2023 год.

Менавіта якіх планавых заданняў па сацыяльна-эканамічнаму развіццю Шумілііншчыны ў 2022 годзе ўдалося дасягнуць і якія планы былі вызначаны на сесіі раённага Савета дэпутатаў на наступны 2023 год?

Апроч мясцовых чыноўнікаў, у рабоце сесіі прыняў удзел і начальнік упраўлення землеўпарадкавання Віцебскага аблвыканкама Ігар Левянкоў. Перадусім з дакладам выступіў старшыня Шумілінскага райвыканкама Сяргей Галынчык.

Паводле слоў Сяргея Галынчыка, у 2022 годзе выкананы два з трох ключавых паказчыкаў развіцця раёна: памер намінальнай налічанай сярэднямесячнай заработнай платы (116,8%) і сукупныя паступленні даходаў кансалідаванага бюджэту (110,3%), што ўжо нямала. Апроч таго, былі выкананы яшчэ 9 з 14 прагнозных паказчыкаў: па вытворчасці прамысловай прадукцыі па індэксе фізічнага аб'ёму, па тэмпах росту экспарту тавараў і паслуг, па энергазберажэнні, уводзе ў эксплуатацыю агульнай плошчы жылых дамоў, узроўню зніжэння выдаткаў, стварэнні новых арганізацый і інш. Па дакладу выходзіць, што ў асноўным раён спрацаваў нядрэнна.

Пры ўсім тым кіраўнік раёна падкрэсліў, што 2022 год адбыўся, бадай што, адным з самых складаных і напружаных у эканоміцы. Не варта забываць, што арганізацыі раёна таксама працавалі ва ўмовах санкцыйных абмежаванняў, змянілася геаграфія паставак тавараў, лагістыка. Аднак у рэшце рэшт шумілінцам удалося вырашыць галоўную задачу – не дапусціць закрыцця прадпрыемстваў і звальнення людзей.

Праўда і тое, што не ўсе планы ўдалося выканаць. На жаль, не было забяспечана заданне па тэмпах росту вытворчасці прадукцыі сельскай гаспадаркі, прыцягнення інвестыцый, росту аб'ёму будаўніча-мантажных работ. Тэмп росту рознічнага тавараабароту склаў 100,1% пры гадавым заданні 102%.

Старшыня райвыканкама агучыў ключавыя паказчыкі, якія пастаўлены перад раёнам на 2023 год. Гэта рост сярэднямесячнай заработнай платы (116,6%), інвестыцый у асноўны капітал (150%) і сукупнага паступлення даходаў у бюджэт (108,9%). У прамысловасці неабходна забяспечыць прырост аб'ёмаў вытворчасці на 2,7%, рэнтабельнасць продажаў – не менш за 3,1%. Перад прадпрыемствамі сельскагаспадарчай галіны пастаўлена задача павялічыць валавую вытворчасць сельскай гаспадаркі на 4,2%, забяспечыць станоўчую рэнтабельнасць продажаў.

Сяргей Галынчык расказаў, што выконваць параметры сацыяльна-эканамічнага развіцця будуць у тым ліку за кошт рэалізацыі буйных інвестпраектаў. У прыватнасці, плануецца закончыць рэалізацыю 4 вытворчых і 10 інфраструктурных праектаў з аб'ёмам інвестыцый 33 млн. руб. У іх ліку – будаўніцтва прыбудовы ў СШ № 2 з добраўпарадкаваннем тэрыторыі (7 млн. руб.), будаўніцтва шматкватэрнага жылога дома ў г. п. Шуміліна па завулку Угнявёнка, 9 (4,3 млн. руб.), будаўніцтва лесагаспадарчай дарогі (5,2 млн. руб.).

Сяргей Аляксандравіч звярнуў увагу кіраўнікоў, што пастаўленыя задачы няпростыя, але выконваемыя. Для іх вырашэння патрабуецца напружаная, эфектыўная работа і ўзаемадзеянне ва ўсіх сферах. Кіраўнік раёна нагадаў, што мэтавыя задачы і выхад на запланаваныя параметры ўвязаныя з пяцігадовай праграмай сацыяльна-эканамічнага развіцця Шумілінскага раёна.

Алесь Шумскі

АХОВА ЗДАРОЎЯ

АМБУЛАТОРЫЯ ТОЛЬКІ ПЕРАЕДЗЕ

Чаму Светласельская амбулаторыя пераязджае ў будынак паліклінікі Шумілінскай ЦРБ.

Сярод мясцовага люду папаўзлі чуткі, што нібыта зачыняюць Светласельскую амбулаторыю ўрача агульнай практыкі. З гэтай нагоды афіцыйную інфармацыю была вымушана прадставіць галоўны ўрач Шумілінскай цэнтральнай раённай бальніцы Святлана Лінкевіч, якая адразу адзначыла: “Светласельская амбулаторыя не зачыняецца. Для паляпшэння якасці і даступнасці медыцынскай дапамогі, правядзення поўнага спектра лабараторных і інструментальных метадаў абследавання, пры неабходнасці – своечасовага кансультавання вузкімі спецыялістамі, яна пераносіцца”. Надалей абмяркоўваецца пытанне, каб з 1 студзеня 2023 года перанесці Светласельскую амбулаторыю на тэрыторыю паліклінікі райбальніцы. Пры гэтым будзе захавана каманда ўрача агульнай практыкі ў тым жа складзе і будзе захаваны прынцып тэрытарыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

Пытанне пра перанос амбулаторыі наспела даўно. Рашэнне было прынята ў сувязі з масавай колькасцю зваротаў ад жыхароў замацаванага ўчастка (асабліва аддаленых вёсак), звязаных з нязручнасцямі, па-першае, дабірацца да амбулаторыі і, па-другое,

(працяг на стар. 2)

АХОВА ЗДАРОЎЯ

(пачатак на стар. 1)

у аказанні ім медыцынскай дапамогі. У Светласельскай амбулаторыі быў магчымы толькі амбулаторны прыём, таму нязручнасці выкліканы таксама і тым, што пасля наведвання амбулаторыі пацыентам даводзіцца дабірацца на інструментальныя (УЗІ, рэнтген, агляд вузкімі спецыялістамі) і лабараторныя абследаванні ў паліклініку цэнтральнай раённай бальніцы, а потым вяртацца за кансультацыяй у амбулаторыю.

Як падкрэсліла галоўны ўрач, будзе захаваны выезд урача на абслугоўванне на даму, як і было раней, захаваецца і дзённы стацыянар. Забеспячэннем лекамі жыхароў сяла будзе займацца памочнік урача.

М. Амбросаў

ЖЫЦЦЁВЫЯ ГІСТОРЫІ

ЯК ЖЫВЕЦЦА АДЗІНОКАМУ ІНВАЛІДУ?

Валянціна Зянькова з аграгарадка Мікіціха: «Люблю сваіх котак, прыгожы посуд і не ем пасля шасці». Даведаліся, як жывецца самотнаму інваліду 1-й групы ў вёсцы.

Ёсць дзіўная паслядоўнасць: людзі, якія, здавалася б, маюць поўнае права крыўдзіцца на жыццё, знаходзяцца ў поўнай гармоніі з сабой і навакольным светам. Выключэннем з гэтага правіла не стала і Валянціна Зянькова з аграгарадка Мікіціха, што ў 50 кіламетрах ад Віцебска. Адправіцца да яе ў госці нам параіла дырэктар Тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Шумілінскага раёна Валянціна Штура. Сказала, што большага аптыміста, чым гэтая жанчына, яшчэ не сустракала.

Дзверы адчыніла Юлія – апякун Валянціны. Сама гаспадыня невялікай кватэры размясцілася ў гасцінай на канапе. Макіяж, упрыгожванні, свежая прычоска – на першы погляд нічога ў ёй не выдае чалавека, які гадамі не выходзіць на вуліцу і ў прынцыпе перасоўваецца з вялікай цяжкасцю.

Валянціне споўнілася 55 гадоў. У яе дзіцячы цэрэбральны параліч.

Родам жанчына з вёскі Лабатка, якая размешчана недалёка ад Нікіціхі. Пра свой няпросты лёс яна распавядае проста, без слёз і скарг. Бацькі Валянціны працавалі ў мясцовым сельгаспрадпрыемстве. Мама памерла, калі Валя яшчэ вучылася ў школе. Тата зноў ажаніўся, а дзяўчынка стала жыць з бабуляй. Даўно няма ў жывых і таты, але яго жонка перыядычна спраўляецца пра жыццё Валянціны, чым можа, дапамагае. Былі ў яе і два браты. Адзін загінуў у 14 гадоў: падчас гульні ў хакей шайба патрапіла хлопчыку ў галаву. Другі сышоў з жыцця не так даўно.

Калі памерла і бабуля, жанчыне прызначылі апекуна. Гэта быў мужчына, які дапамагаў па гаспадарцы: дроў насекчы, воды прынесці. Але жыццё ў вясковай хаце без выгод усё роўна было не пад сілу інваліду. І 20 гадоў таму ёй вылучылі невялікую кватэру з выгодамі ў Нікіціхе.

Узгадваючы дзяцінства, Валянціна прызналася, што ніколі не лічыла сябе абдзеленым дзіцем.

– Я ж і ў школе вучылася, як усе. Бацькі кожны дзень прывозілі мяне на заняткі і забіралі зваротна. Не ўзгадаю, каб нехта з аднакласнікаў сказаў у мой адрас што-небудзь крыўднае. З некаторымі мы і цяпер маем зносіны па тэлефоне, – распавяла Валянціна. – Я ж інвалід з нараджэння, а таму не прадстаўляю іншага жыцця. І я ім задаволеная.

Сваё жыллё Валянціна, як магла, уладкавала: усталявала шклопакеты, новыя дзверы, замяніла сантэхніку, зрабіла рамонт у пакоі. Усё пацiху, адкладаючы грошы з пенсіі. Цяпер збірае на абнаўленне пярэднім пакоі і туалета. Распавяла, праўда, што ў растэрміноўках фірмы ёй адмаўляюць. Добра, што добрыя людзі, гатовыя пазычыць грошай. Валянціна заўсёды своечасова аддае.

– Маё жыццё праходзіць у гэтых сценах, і я хачу, каб тут было прыгожа, – прызналася жанчына.

А прыгожа – гэта ў кветках. І шпалеры, і фіранкі ў яе з кветкавым малюнкам. Улетку на балконе распускаюцца петуніі. Там яна праводзіць шмат часу ў цёплую пару года. А любіць больш за ўсё зіму, дакладней час з кастрычніка па красавік. І вы ніколі не здагадаецеся, чаму. Справа ў тым, што гарачая вада ў вёсцы ёсць толькі ў ацяпляльны сезон. У астатні час даводзіцца карыстацца халоднай. А гэта прыносіць шмат нязручнасцяў. Але хутка Валянціна ўсталюе-такі воданагравальнік і сустрэне лета абсалютна шчаслівая.

Цэнтральнае месца ў яе пакоі займае сервант з посудам. Тут і сінія распісаныя золатам куфлі на высокай ножцы, і вазы з крышталю, і фантазійны чайны сервіз. Ну, любіць Валянціна ўсё яркае і маляўнічае! Строга сочыць і за сваім вонкавым выглядам. Прачнуўшыся, перш за ўсё прыводзіць сябе ў парадак. Не памыўшы галаву, і дзень пачаць не можа. Фарбуе валасы сабе заўсёды сама. А гасцей сустракае з макіяжам. Купіць касметыку і ўборы дапамагае траюрадная сястра Ірына з Наваполацка, у вёсцы не занадта разжывешся такім таварам. Дарэчы, усё неабходнае з крамы або амбулаторыі Валянціне дастаўляе яе апякун. Юлія і дарожкі дывановыя пачысціць, і падлогі памые, і абед прыгатуе. Яна праводзіць са сваёй падапечнай не менш за 8 гадзін у суткі. А жыве дзяўчына ў гэтым доме. Яна літаральна вырасла на вачах у Валентыны, і тая ва ўсім ёй давярае. Нельга скідаць з рахункаў і простыя зносіны, якія так неабходна кожнаму чалавеку. Сапраўднай сяброўкі, каб пагаварыць па душах, даверыць свае думкі і перажыванні, у Валянціны і няма. Хаця знаёмых шмат. Сумаваць не даюць тэлевізар і Цік-ток. Нядаўна вось паглядзела перадачу пра Аляксея Талая. Прыклад беларуса, які, застаўшыся без рук і ног, вядзе актыўнае жыццё і нават дапамагае іншым людзям, яшчэ больш натхніў Валянціну.

– Я ніколі не думаю пра дрэннае, пра тое, што будзе далей. Жыву сённяшнім днём. Як будзе, так і будзе. Галоўнае – мірнае неба, – кажа жанчына. – Я не шкадую сябе. Гэтыя думкі толькі засмучаюць. А я аптымістка.

Валянціна прызналася, што не адчувае нейкага асаблівага стаўлення да сябе. Калі ёй неабходна дапамога, напрыклад, у паклейцы шпалер, яна заўсёды за гэта плаціць. Прымудраецца адкласці грошы з невялікай пенсіі. Не прыгадае, каб нехта рабіў зніжку, улічваючы яе становішча. Яна нават здзівілася такому пытанню. Ніколі не шкадуе грошай і на сваіх катоў – Соню і Малюню. Яны ў яе прыгажуні, і любяць смачна паесці.

А сама Валянціна ў ежы непераборлівая. Суп, бліны, бульбачка ў розных варыяцыях – вось яе рацыён. Да Новага года прыгатавала сабе два салаты – аліўе і з кукурузай. За акном узрывалі феерверкі, так яна быццам сама на святце пабывала. Потым да глыбокай ночы глядзела святочныя праграмы па тэлевізары. Гэта той рэдкі выпадак, калі жанчына дазволіла сабе есці ўвечары. Звычайна пасля шасці-ні-ні. Прызналася, што беражэ постаць. З такой хваробай, па-першае, ёй нельга таўсцець, а, па-другое, ёй у прынцыпе падабаецца быць стройнай. Таму і зарадку рэгулярна робіць.

vitbichi.by

Пераклад з расейскай рэдактара

ЗДАРЭННІ

ПАДВЯЛІ ПАНТАЛЕТЫ

Сляды ад панталет «здалі» злодзеяў, якія абрабавалі адно з прадпрыемстваў у Шуміліна.

У Шуміліна злодзеі абрабавалі адно з прадпрыемстваў. Невядомыя вынеслі з ангара электрычны кабель, крапежныя вырабы і садовую тачку. Пра гэта паведаміла афіцыйны прадстаўнік упраўлення ДКСЭ па Віцебскай вобласці Таццяна Серабракова.

На месцы здарэння эксперт выявіў сляды падэшваў абутку, пакінутыя зламыснікамі. Дзякуючы гэтаму ўдалося ўстанавіць асобы злодзеяў.

Падчас аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў па падазрэнні ў здзяйсненні злачынства былі затрыманыя 50-гадовы і 23-гадовы мужчыны. Абодва адмаўлялі сваё дачыненне да крадзяжу. У іх былі канфіскаваныя гумовыя панталёты і паўчаравікі.

Па выніках трасалагічнай экспертызы ўстаноўлена, што сляды падэшваў пакінуты абуткам падазроных.

Сяржук Крупскі па зводках РАУС

СКРАЛА ГРОШЫ НА БУТЭЛЬКУ

У свае амаль 50 год спадарыня Г. займела некалькі судзімасцяў. Болей за тое, яна мае статус абавязанай асобы. Апошні тэрмін у 1,5 года зняволення жанчына атрымала за тое, што не кампенсавала сродкі, якія дзяржава затрачвае на выхаванне яе дзяцей.

Менш чым месяц назад спадарыня Г. выйшла на волю. Аднак, каб на работу ўладкоўвацца думка ў галаву нават і не прыходзіла. Таксама была прычына – ёй трэба было адзначаць сваё вызваленне – у любых кампаніях. Самае галоўнае, каб у такіх кампаніях было спіртное на стале, бо надта любіла выпіць лішку.

У той злашчасны дзень спадарыня Г. зноў вельмі хацелася выпіць, аднак не пашчасціла – і грошай не было, і кампанія не знаходзілася. Затымжанчына даведалася, што да суседзяў прыехаў сын з Віцебска, і вырашыла "паспытаць шчасця" там. Бацькі мужчыны папярэдзілі, што іх сын А. ужо быў нецвярозы і лёг спаць, так што наўрад ці можна яго разбудзіць. Жанчына настаяла на сваім, прабралася да спячага мужчыны, але разбудзіць знаёмага так і не змагла. Затое "пашанцавала" – залезла ў яго кішэню і выцягнула адтуль 10 рублёў.

На радасцях спадарыня Г. паімчалася ў бліжэйшую краму, дзе за скрадзеныя грошы набыла дзве бутэлькі пладова-ягаднага віннага напою, хапіла яшчэ і на пачак цыгарэт. Затым дома пачала распіваць спіртное. Як толькі распачала другую бутэльку, спадар А. прачнуўся, прыбег да яе і пачаў пытацца пра свае грошы. Адказу, зразумела, не пачуў, там і стаў пагражаць грамадзянцы Г.. Жанчына сама выклікала міліцыю. Праўда, пазней спадарыня Г. і спадар А. памірыліся.

Толькі вось абое пралічыліся ў сваіх учынках.

Была ўзбуджана крымінальная справа ў адносінах да спадарыні Г. Справа палягае ў тым, што калі крадзеж здзейснены з ручной паклажы ці кішэні без ведама пацярпелага, крымінальная справа ўзбуджаецца незалежна ад сумы скрадзенага.

Цяпер праводзіцца расследаванне, устанаўліваюцца падрабязнасці злачынства. Скрадзеныя ўсяго 10 рублёў могуць вельмі дорага каштаваць спадарыні Г., бо санкцыі па дадзеным артыкуле Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь прадугледжваюць да 3-х год пазбаўлення волі.

Сяржук Крупскі па зводках РАУС

БЕЛАРУСКАСЦЬ

НОВАЯ «СПРАВА НАЦЫЯНАЛІСТАЎ»? ШТО ЗАКІДАЮЦЬ ПАЎЛУ БЕЛАВУСУ

Следчы камітэт расказаў пра абвінавачванні, якія закідаюць стваральніку «Арт Сядзібы» і крамы symbal.by Паўлу Белавусу. Тое, як пра гэтыя абвінавачванні напісала БелТА, больш падобна на рыторыку сталінскіх часоў, піша Сяргей Пульша ў «Новым Часе». Нас ізноў чакае «справа нацыяналістаў»?

Начальнік упраўлення Следчага камітэта па Мінску Сяргей Паско распавёў, што Белавус «на працягу дзесяці гадоў вёў актыўную дзейнасць, накіраваную на змену дзяржаўнай улады неканстытуцыйным шляхам». «У 2011 годзе абвінавачаны для пошуку аднадумцаў пачаў трансліраваць патрэбную яму інфармацыю ў масы. Пад выглядам культурна-гістарычнага развіцця ў розных агульнадаступных сацыяльных сетках і на сайтах ён распаўсюджваў ідэі беларускага нацыяналізму, мэтай якіх з'яўлялася змена дзяржаўнай улады ў Беларусі».

«Ідэі беларускага нацыяналізму» — гучыць даволі цікава, асабліва «пад выглядам культурна-гістарычнага развіцця». Падаецца, пад гэтым следчыя разумеюць дзейнасць «Арт-Сядзібы», якая сапраўды генерыравала багата ідэй нацыянальнага адраджэння.

Як улада падхоплівала «нацыяналістычную дзейнасць»

Пачыналася «Арт Сядзіба» з невялічкага моўна-дыскусійнага клуба, памяшканне якога было знята ў завода «Гарызонт». Першы ціск на арганізацыю пачаўся менавіта з пазбаўлення гэтага памяшкання. За 2012 год Мінгарвыканкам тройчы адмовіў у прадастаўленні памяшкання «Арт Сядзібе». Што нарабіла ініцыятыва? Проста давала пляцоўку для публічных лекцый, прагляду кінафільмаў, абмеркавання культурных падзей і прэзентацый. На іх у якасці гасцей запрашаліся аўтары і журналісты — менавіта гэта стала падставай для «занепакоенасці» ўлад.

Дарэчы, у тым жа годзе «Арт Сядзіба» атрымала прэмію Асамблеі няўрадавых дэмакратычных арганізацый Беларусі «Чэмпіёны грамадзянскай супольнасці—2012» у намінацыі «Адмова года».

Аднак больш «Арт Сядзіба» была знакамітая сваімі незвычайнымі прабеларускімі акцыямі, якія (о, божухна!) потым альбо падхопліваліся ўладай, альбо нават праходзілі сумесна з уладамі.

Самая вядомая ініцыятыва — «Дзень вышыванкі». Першапачаткова ідэя нарадзілася ў «Арт Сядзібы» і паспяхова прайшла на базе кірмашу ў Палацы мастацтваў. Але з 2016 года яе перахапіў БРСМ. І праводзіў не адзін раз ды з вялікімі размахам — на пляцоўцы каля Палаца спорту. Дайшло да таго, што ў БРСМе нават выдумалі «Вышыванча» — персанажа Тэлеграм-стыкераў «з нацыянальным каларытам», распрацаванага напярэдадні «Дня вышыванкі» 2018 года.

І гэта не адзіная ідэя, якую праўладныя актывісты «скамуніздзілі» ў «Арт Сядзібы». У снежні 2014 года ініцыятыва пачала раздаваць стужкі з беларускім арнаментам мінакам — акцыя прасоўвалася ў сацсетках з хэштэгам #беларускаястужка. За раздачу стужак нават затрымлівалі Паўла Белавуса, Франака Вячорку і фотакарэспандэнта Уладзя Грыдзіна.

А ў чэрвені 2015-га, пад чарговыя выбары Лукашэнкі, правапераемнікі камсамола прапанавалі сфатаграфавацца са стужкай з арнаментам або з чырвона-зялёнай стужкай і выкласці фота ў інтэрнэт пад хэштэгамі #вышыванка #выбары2015.

Звярніце ўвагу на год — наступны год пасля расійскага захопу Крыма і стварэння так званых «ЛНР» і «ДНР». Тады «георгіеўская стужка» ператварылася ў знак расійскай агрэсіі, і ўлады шалёна напружвалі мазгі, чым яе замяніць. БРСМ вырашыў «пазычыць» ініцыятыву «Арт Сядзібы», а стужка з яблыневай кветкай з'явілася пазней.

Апроч БРСМа, побач з Белавусам павінна сядзець і кіраўніцтва Федэрацыі футбола. Менавіта яно «спрыяла нацыяналістычнай дзейнасці», бо разам з «Арт Сядзібай» праводзілі конкурс «Мова — музыка — футбол». Больш за тое, ва ўмовах конкурсу выказвалася пажаданне, каб музыкі стваралі «песні па-беларуску з патрыятычным зместам, якія падымаюць дух, могуць гучаць на стадыёнах падчас футбольных матчаў»…

А арнамент на пакунках бабруйскага зефіру з азбукай арнаменту? А адпаведная прадукцыя ў «Камунаркі»? Усё гэта пайшло адтуль — з «нацыяналістычнай» цяпер «Арт Сядзібы».

Следчы камітэт наракае, што «Абвінавачаны (Павел Белавус — Рэд.) зарэгістраваўся ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка і заснаваў таварыства з абмежаванай адказнасцю (крама па анлайн і афлайн продажы тавараў), пасля чаго пачаў праводзіць розныя масавыя мерапрыемствы. Створаныя бізнес-праекты адкрылі прадпрымальніку новыя магчымасці. Паколькі Беларусь заўсёды знаходзілася ў цэнтры ўвагі на палітычнай арэне, хутка знайшліся тыя, хто быў гатовы спансіраваць развіццё яго антыдзяржаўнай дзейнасці. Фігурант падпісаў не менш за 12 дагавораў з рознымі замежнымі прадстаўнікамі і кампаніямі. З тых часоў экстрэмісцкая дзейнасць на тэрыторыі Беларусі набывала новыя абароты дзякуючы ўліванням з-за мяжы».

Зразумела, размова ідзе пра краму symbal.by — самы паспяховы нацыянальны праект. …«Антыдзяржаўную», па цяперашнім меркаванні СК, дзейнасць крамы падтрымлівалі дзяржаўныя прадпрыемствы. «Мы зрабілі бел-чырвона-белую стужку на дзяржаўнай фабрыцы, сцягі шыем таксама на фабрыцы, якая шые і чырвона-зялёныя. І шмат рэчаў мы стараемся рабіць унутры Беларусі, паказаць, што гэта рэальна, гэта магчыма», — зазначаў Белавус.

«Мы сваімі дзеяннямі хочам паказаць, што гэта не апазіцыйны, а нацыянальны сімвал, пад якім Беларусь атрымала незалежнасць, які ўсе павінны паважаць і ганарыцца ім. Калі мы запусцілі крамы і пачалі прадаваць сувеніры, да нас пачалі хадзіць дзяржаўныя СМІ, асабліва калі пачаўся бум з вышымайкамі. Прыходзіць БТ, у нас „Пагоня", сцягі. Пытаемся: „Вы будзеце ўсё гэта здымаць?" — „Ну, мы здымем тое, што нам трэба..." Пачалі нас запрашаць і на дзяржаўныя мерапрыемствы, гарадскую масленіцу, розныя фестывалі», — казаў Белавус у 2015 годзе.

Але не толькі дзяржпрадпрыемствы ды БТ з асобнымі арганізатарамі гарадскіх свят спрыялі той «антыдзяржаўнай дзейнасці». Увесь Мінгарвыканкам дазволіў самую маштабную нацыянальную падзею 2018 года — адзначэнне 100-годдзя ўтварэння Беларускай Народнай Рэспублікі.

На свята ля Опернага тэатра прыйшло каля 50 тысяч чалавек. І за гэта Белавус зноў быў уганараваны прэміяй НДА «Чэмпіёны грамадзянскай супольнасці».

Напэўна, менавіта гэта следчыя лічаць «стымуляцыяй варожасці суайчыннікаў у дачыненні да Радзімы»?...

На якую дзяржаву працуюць следчыя?

Пытанне толькі адно: калі вышэйпералічаная дзейнасць кваліфікуецца як «здрада дзяржаве» і называецца «антыдзяржаўнай», на якую тады дзяржаву працуюць следчыя? Ці сапраўды мову, культуру, беларускую сімволіку яны лічаць «нацыяналістычнай» і «антыдзяржаўнай»?

І яшчэ адна цытата ад Паўла Белавуса пра тое, для чаго ўся яго дзейнасць: «Для канчатковага фарміравання нацыі, яе праяваў, каб мы ўсё ж такі пачалі гаварыць „у нас у Беларусі", а не „как там у нас, у русских". Гэта трэба ўбіць людзям. Бо без гэтага не будзе сапраўднай дзяржавы, без гэтага ў нас у любы момант, калі прыйдуць тыя ж зялёныя чалавечкі, з'явіцца патэнцыйная пагроза, што ў нас будзе нешта такое, як з Украінай, з акупацыяй. Хоць мы нібы і хаўруснікі, і сябры, але ёсць гэтая пагроза. І важна хоць неяк паспрабаваць гэтую пагрозу паменшыць, у тым ліку і праз свядомасць».

Дык на якую дзяржаву працуюць следчыя?

(скарочана)

budzma.me

РАСІЯ

ЧЕГО НЕ ПОНИМАЮТ РОССИЯНЕ, ДЕКЛАРИРУЮЩИЕ ЛОЗУНГИ ТИПА «МОЖЕМ ПОВТОРИТЬ»

В 1945 году получилось же, почему же сейчас не получится? — пишет Дмитрий Чернышев.

В сорок пятом получилось только потому, что Америка с ее 50% мирового ВВП была на стороне СССР.

Процитирую Солонина: «Танк Т-34-85. Двигатель отлит из американского алюминия. Броня отлита на американских легирующих вольфраме и молибдене. Погон башни сделан на американском карусельном станке. Своих не было. 85-мм пушка рассверлена на американском оборудовании. Командир общался с подчинёнными по американской рации. Пушка стреляла снарядами, в гильзах которого американский порох. Латунная гильза сделана из американской латуни. В самом снаряде была американская взрывчатка. Резиновый бандаж на катках сделан с добавлением американского каучука. А так танк наш. А рядом с нашим танком шел американский Шерман».

У могучего Советского Союза на пике его развития было около 20% от мирового ВВП. И то пупок развязался в экономической гонке. У путинской России около 2% мирового ВВП. И доля эта быстро сокращается. Ни на одну страну в мире не было наложено такого количества санкций.

В 1980 году номинальный ВВП СССР был около в $1,2 трлн, а ВВП Китая — в $226 млрд. В пять с лишним раз больше, чем у китайцев. В 2017 российский ВВП приблизился к $1,6 трлн, а ВВП Китая — около $12 трлн. В семь с половиной раз меньше.

В 1990 году доля РСФСР в мировой добыче нефти составляла 16,2%, а газа — 29,8%, а по итогам 2015 года эти показатели снизились до 12,4 и 12,3%. Россия все проспала в экономической гонке.

Экономика России давно не представляет из себя ничего серьезного. Процитирую Иноземцева: По высокотехнологичному экспорту ($9,84 млрд в 2014 году) мы более чем втрое отстаем от в прошлом нищего Вьетнама ($30,86 млрд), от Сингапура — почти в 14 раз ($137,4 млрд), а от Китая ($558,6 млрд) — в 57 раз. В 2016 году Россия впервые экспортировала нефти и газа меньше (на $107,9 млрд), чем Китай — одних лишь мобильных телефонов (на $116,1 млрд).

Совокупные прямые инвестиции российских компаний за рубеж составляли в 2013 году $439 млрд — около 16% от китайских и менее 3,5% от европейских.

Слабая экономика = слабая армия. Тихоокеанский флот существенно уступает военно-морским силам одной Южной Кореи. Даже довоенный Черноморский флот был гораздо слабее турецкого флота. На всю Россию произведено всего несколько истребителей пятого поколения (включая прототипы). У американцев F-22 под двести штук. И F-35 — под две тысячи.

Производство танков Армата провалено. Производство ракет Сармат и Циркон провалено. Импортозамещение провалено. Практически ничего из заявленных разновидностей чудо-оружия не существует в действительности. 80% всех денег, выделенных на российский ВПК, разворовано.

Производительность труда в России находится на уровне стран третьего мира. Если в американской компании Lockheed Martin в год на одного сотрудника приходилось $407 тысяч выручки, то в российской ОАК этот показатель составлял 404 тысячи, но рублей.

Современная война — это война разведок. Запад знает о планах России все. Отслеживается каждый танк, каждый бензовоз и каждая группа военных. Это как играть в покер с открытыми картами против соперника, чьих карт вы не видите — безнадежно. Военная промышленность США и Европы быстро набирает обороты. Война превратится в избиение.

За Украину сегодня весь мир, за путинскую Россию — только Иран, Беларусь и Северная Корея.

Ничего россияне не смогут повторить. И это прекрасно. Победа путинской России стала бы катастрофой для всего мира.

gazetaby.info

АНАЛІТЫКА

ИТОГИ САМОГО ДРАМАТИЧЕСКОГО ГОДА В ИСТОРИИ НЕЗАВИСИМОЙ БЕЛАРУСИ

Политолог Валерий Карбалевич — о том, каким 2022 год оказался для нашей страны: «Перед угрозой войны меркнет неприятие диктатуры».

— Неожиданно прилетел «черный лебедь» в виде войны России против Украины, — пишет Карбалевич в Свободных новостях. — Это и стало основным фактором, повлиявшим не только на Беларусь, но и на всю международную политику. Но прежде всего, война уже оказала сильное воздействие на наш регион, на соседей.

Чем бы она ни закончилась, станет сильным катализатором деградации России. Развитие страны заблокировано на институциональном уровне. Путин, развязывая войну, хотел изменить правила функционирования системы международных отношений.

Они действительно меняются. Но не в пользу России. Время работает против Российской Федерации. Каждый день продолжения войны — это новый шаг к разрушению его прежнего статуса.

Война запустила процесс интеграции Украины в ЕС. Без войны такого шанса у Украины не было бы.

События этого года показали, что распад СССР не закончился, он продолжается.

О чем свидетельствует не только война в Украине, но и война между Азербайджаном и Арменией, между Таджикистаном и Кыргызстаном. Итогом войны в Украине станет дезинтеграция постсоветского пространства.

Как война в Украине повлияла на Беларусь?

Только в этом году стало понятно, что неразрешенность внутрибелорусского конфликта стало фактором, стимулирующим войну в регионе, обернулась втягиванием страны в глобальный геополитический конфликт.

Война создала вторую линию изоляции для режима Лукашенко. Первая появилась после 2020 года, когда Запад не признал Лукашенко президентом. А война превратила Беларусь, вместе с Россией, в международных изгоев.

Второй вызов, также явившийся следствием войны, — сужение суверенитета Беларуси, возрастание влияния России на нашу страну.

Война углубила раскол белорусского общества, но провела несколько другие линии раздела. Оказалось, что какая-то часть отрицательно относится к Лукашенко, но любит Путина. Война дополнила ценностный раскол геополитическим. Причем, исчезает середина, уменьшается количество неопределившихся, скукоживается доля сторонников нейтралитета Беларуси.

Логично, что тема безопасности вышла на первое место в массовом сознании, вытеснив другие вопросы, вокруг которых два года пылали страсти. Перед угрозой войны меркнет неприятие диктатуры.

И тут мы наблюдаем определенный парадокс массового сознания: Лукашенко, втянувший Беларусь в войну, удалось выступить для большинства белорусов гарантом мира.

Также выяснилось, что режим абсолютно не интересует бизнес-климат в стране. Хотя, казалось бы, властям нужны деньги в бюджете. Но власти совершенно не волнует, какой образ Беларуси создается на экономической карте мира. Правительство отказалось возвращать долги в валюте, создавая ситуацию дефолта. Лукашенко запретил иностранным собственникам выводить капитал за границу.

Важнейшим итогом года стала быстрая трансформация авторитарного режима в тоталитарный. Беларусь по многим показателям вернулась в СССР сталинских времен (беспредел карательных органов, огромные сроки заключения по «политическим» статьям). Из книжных магазинов стали изымать «неправильные» книги. Страна в шаге от костров из книг.

Именно по итогам этого года становится понятным, что Лукашенко никуда уходить не собирается. В пользу этого свидетельствует и беспощадный террор против своих оппонентов, усиленный к концу года, и культ личности вождя, который активно пропагандируется государственными СМИ.

Спираль белорусской драмы закручивается максимально жестко

«Филин»
gazetaby.info

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

СССР БЫЎ НАЗАЎЖДЫ, ПАКУЛЬ НЕ СКОНЧЫЎСЯ. ПАДСТАВА ДЛЯ ПЕРАДНАВАГОДНЯГА АПТЫМІЗМУ

Бессэнсоўна шукаць прычыны дэградацыі ў інтрыгах імперыялістаў. Дэградацыя ішла ад жыцця, у якім дзяржава рабіла выгляд, што плаціць, а «правільны грамадзянін» у адказ рабіў выгляд, што працуе. Увесь гэты цырк з конямі на працягу дзесяцігоддзяў суправаджаўся абменам правільнымі словамі.

Тэма асобы палітыка як выдуманай сутнасці была закранута ў папярэднім артыкуле. Прашу прабачэння за самацытаванне, але без яго не абысціся: «...у кожнага медаля ёсць адваротны бок. Тыя, хто стварае выдуманую сутнасць палітыка, міжвольна ствараюць і выдуманую сутнасць народа. У выніку тое, што наверсе прымаюць за народ, аказваецца тульпай — гэта значыць, паранармальным аб'ектам, створаным сілай думкі».

Здзіўляцца гэтаму не даводзіцца, асабліва калі прыгадаць, што першая палова XX стагоддзя — гэта час панавання таталітарных ідэалогій: фашысцкай, нацысцкай і камуністычнай. Помнікі аднаму з заснавальнікаў апошняй усё яшчэ ўпрыгожваюць цэнтральныя плошчы беларускіх гарадоў.

У паэта Барыса Пастарнака ў паэме «Высокая хвароба» на тэму народа як выдуманай сутнасці ёсць геніяльныя радкі:

«Столетий завистью завистлив,
Ревнив их ревностью одной,
Он управлял теченьем мыслей
И только потому страной».

Ён — «правадыр сусветнага пралетарыяту» Уладзімір Ленін. Яму і дадзім слова: «Кожны агітатар павінен быць дзяржаўным кіраўніком, кіраўніком усіх сялян і рабочых у справе эканамічнага будаўніцтва» (03.11.1920).

Нескладана заўважыць, што назоўнікі «агітатар» і «кіраўнік» для «самага чалавечнага чалавека» з'яўляюцца сінонімамі. Таму цэнтральнай задачай усіх таталітарных рэжымаў робіцца задача па фарміраванні «правільных грамадзян», здольных крочыць у адзіным страі, у кірунку, які паказаў і вызначыў правадыр.

Задачка з зорачкай

«Правільнаму грамадзяніну» на заклік партыі і ўрада «Будзь гатовы!» належала ўскідваць руку ў салюце і рапартаваць «Заўсёды гатовы!». І каб такі рытуал давесці да аўтаматызму, гэтаму навучалі з дзяцінства. Але не дапамагло. У адрозненне ад сваіх бацькоў, мае аднагодкі (народжаныя ў 1960-я гады), на заклік «Будзь гатовы!» у думках дадавалі «Ганяць катоў».

Гэта, на першы погляд, нявіннае думказлачынства сведчыла пра дэградацыю эксперыменту па фарміраванні «правільнага грамадзяніна».

Бессэнсоўна шукаць прычыны дэградацыі ў інтрыгах імперыялістаў. Дэградацыя ішла ад жыцця, у якім дзяржава рабіла выгляд, што плаціць, а «правільны грамадзянін» у адказ рабіў выгляд, што працуе. Увесь гэты цырк з конямі на працягу дзесяцігоддзяў суправаджаўся абменам правільнымі словамі.

Вось як яго апісвае навуковы кіраўнік «Левада-Цэнтра» Леў Гудкоў: «Уладам не даваряюць, але пры гэтым дэманструюць ім знешнюю лаяльнасць. На іх спадзяюцца, але адначасова надзяляюць іх самымі агіднымі якасцямі. Двудумства (выдзелена. — С. Н.) — адзін з найбольш дзейсных механізмаў адаптацыі да рэпрэсіўнай дзяржавы, да ўлады, непадкантрольнай людзям».

Чым скончыўся савецкі варыянт двудумства — добра вядома. Пра яго ўклад у «геапалітычную катастрофу XX стагоддзя» прафесар антрапалогіі ў Каліфарнійскім універсітэце ў Берклі Аляксей Юрчак напісаў кнігу «Гэта было назасёды, пакуль не скончылася». Яе нескладана адшукаць у інтэрнэце — пачытайце, рэкамендую.

Кіраваць плынню думак, не фільтруючы пры гэтым базар — задачка з зорачкай. Адна справа — фарміраванне «правільнага чалавека» ў прамысловым маштабе, і зусім іншая — адзінкавая вытворчасць «інжынераў чалавечых душ». Урэшце ўсё ўпіраецца ў рэсурсы. Не толькі элітнай нерухомасцю на Блакітным беразе і возеры Кома, але і цёплымі прыбіральнямі ў дамах усіх не забяспечыць. Ніякай прыроднай рэнты для гэтага не хопіць, колькі нафты не пампуй.

Таму ў двудумства дзве складовыя часткі. Для «правільнага чалавека» двудумства — механізм адаптацыі да рэпрэсіўнай дзяржавы, для «інжынераў чалавечых душ» — механізм кіравання рухам думак.

Свежы прыклад. Следчы камітэт Расіі не знайшоў складу злачынства ў публічных закліках журналіста Антона Красоўскага тапіць і паліць украінскіх дзяцей. У той жа час за аналагічны заклік адносна дзяцей расійскіх сілавікоў блогер Уладзіслаў Сініца атрымаў у 2019 годзе пяць гадоў калоніі.

Пра ролю інклюзіі ў росквіце

Нават у вырабаў са сталі, калі яны пастаянна зведваюць нагрузкі, надыходзіць стомленасць, яны псуюцца — ламацца можа нават жалеза. Чаго ж тады чакаць ад прадстаўнікоў роду чалавечага? З дапамогай польска-амерыканскага палітолага Адама Пшэворскага прыгадаем час Перабудовы: «Людзі мелі вострую патрэбу ў нейкай ідэйнай гармоніі: калі іх думкі і словы пастаянна не адпавядалі адно аднаму, то жыццё станавілася невыносным. Таму патрабаванне «праўды» стала, прынамсі, такім жа важным, як і патрабаванне хлеба...».

Аўтарства слогана «Хлеба і відовішчаў!» належыць рымскаму паэту Ювеналу (1–2 стагоддзе нашай эры). З тых часоў попыт ні на хлеб, ні на відовішчы не знізіўся. Аднак жыццё не стаіць на месцы, і па меры хай і павольнага, але няўхільнага задавальнення базавых патрэб, фарміруюцца новыя. Міжнародная статыстыка сведчыць, што ўсё часцей на масавых акцыях пратэсту гучаць не эканамічныя, а палітычныя патрабаванні.

Як тут не згадаць лозунг «Не падаткаабкладанню без прадстаўніцтва», які ўзнік падчас амерыканскай рэвалюцыі (1775–1783 гады) і выказваў адну з асноўных прэтэнзій амерыканскіх каланістаў да Вялікабрытаніі.

Сучаснае лідарства Амерыкі не са столі ўзялося. Яно — прамое следства больш чым 200-гадовага вопыту будаўніцтва інклюзіўных (лац. inclusivus — «уключаны») палітычных інстытутаў.

Ролі інклюзіўных інстытутаў у эканамічным росце прысвечаны адзін з галоўных палітэканамічных бестселераў XXI стагоддзя — кніга эканаміста Дарона Аджэмоглу і Джэймса Робінсана «Чаму адны краіны багатыя, а іншыя бедныя». У чытачоў «НЧ», у сувязі з набліжэннем Новага года, ёсць магчымасць зрабіць сабе падарунак — знайсці кнігу ў сеціве.

Аўтар жа гэтага артыкула абмяжуецца адной цытатай з прадмовы да бестселера: «Жыхары Егіпта, гэтак жа, як і Туніса (гаворка ідзе пра «Арабскую вясну». — С. Н.), былі ўпэўненыя, што іх эканамічныя цяжкасці тлумачацца перш за ўсё адсутнасцю ў іх палітычных правоў. Калі дэманстранты пачалі вылучаць больш канкрэтныя патрабаванні, то першыя дванаццаць пунктаў аказаліся выключна палітычнымі».

***

Уякасці навагодніх пажаданняў нароўні з традыцыйнымі — здароўя, шчасця і любові — аўтар зычыць суайчыннікам разумення ролі палітычных правоў у культурным і эканамічным росквіце.

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы. E-mail: alex81852@gmail.com
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 16.01.2023 у 17.55
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.